THOMAS MORE | UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Forensische Malingering

Testival 2025

Cédric Vanneste

Lie Detection: What Works?

Tim Brennen and Svein Magnussen
Department of Psychology, University of Oslo

Current Directions in Psychological Science
2023, Vol. 32(5) 395–401
© The Author(s) 2023
Article reuse guidelines:
sagepub.com/journals-permissions
DOI: 10.1177/09637214231173095
www.psychologicalscience.org/CDPS

Abstract

A reliable lie-detection method would be extremely useful in many situations but especially in forensic contexts. This review describes and evaluates the range of methods that have been studied. Humans are barely able to pick up lies on the basis of nonverbal cues; they do so more successfully with systematic methodologies that analyze verbal cues and with physiological and neuroscientific methods. However, the rates at which people are able to detect lies are still well below the legal standard of "beyond a reasonable doubt." This means that the utmost caution must be exercised when such methods are employed. In investigations where independent evidence exists, there is emerging evidence that interviews based on a free account followed by the gradual introduction of the evidence by investigators can reveal inconsistencies in a guilty interviewee's account. Automated machine-learning methods also hold some promise.

Forensische wat?

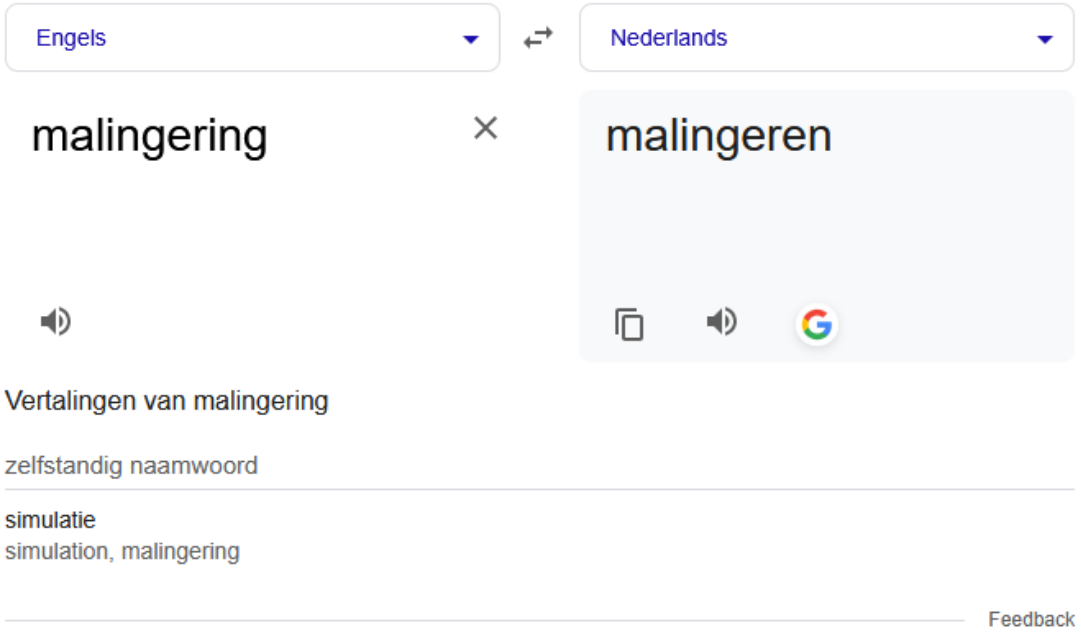

- Het opzettelijk simuleren of overdrijven van lichamelijke of psychische klachten met een duidelijk extern motief

Extern motief?

- Aan verplichtingen ontsnappen
  - Militaire dienst
  - Gerechtelijke vervolging
  - Toets plastische opvoeding in het eerste middelbaar

- Voordeel verkrijgen
  - Financiële compensatie

Malingering

- Komt vaker voor in bepaalde contexten
  - Verzekeringsgeneeskunde
  - Forensische expertises

- Verschillende vormen
  - Pure vs. gedeeltelijke malingering
  - Malingering vs. dissimulatie (‘faking good’)

Malingering

Prevalentie

- Schatting: +/- 15 à 20% forensische casussen (Young, 2015)

Wat wordt er gesimuleerd?

- Psychose
- PTSS
- Verstandelijke beperking (VS)
- Amnesie (tijdens het misdrijf)
- …

Malingering

Hoe detecteren? (Jelicic, 2020)

- Uitdagend!
  - Rosenhan experiments (1973), Hickling et al. (2002)

- Oplossing?
  1. Observatie over langere periode
  2. Collaterale informatie
  3. Detectie van atypische symptomen

Malingering

Voorbeelden van atypische symptomen

- Psychose (Resnick & Knoll, 2005)
  - De hele dag door stemmen horen
  - Slechts één stem horen en enkel ‘opdrachten’ krijgen
  - Nooit controle kunnen uitoefenen op de stemmen
  - De stemmen zijn niet duidelijk
  - ‘Graag’ of ‘makkelijk’ over symptomen spreken
  - …

Resnick, P. J., & Knoll, J. (2005). How to detect malingered psychosis. *Current Psychiatry*, *4*(11), 13-25.

Malingering

Atypische amnesie (‘crime-related amnesia’)

- UK: geclaimd door 20-30% plegers van levensdelicten (Pyszora et al., 2003)
- Is er neurobiologische verklaring?
- Verdachte karakteristieken (Jelicic, 2018)
  - Duidelijk begin en einde
  - Totale amnesie (i.p.v. ‘geheugeneilandjes’)
  - Hints and cues helpen de herinnering niet

Malingering

<u>Hoe detecteren?</u> (Jelicic, 2020)

- Uitdagend!
  - Rosenhan experiments (1973), Hickling et al. (2002)

- Oplossing?
  1. Observatie over langere periode
  2. Collaterale informatie
  3. Detectie van atypische symptomen
  4. Specifieke tests

Malingering

Specifieke tests

1. SIMS: Structured Inventory of Malingered Symptomatology (Smith & Burger, 1997)
   - 75 ja/nee items
   - Atypische, ongeloofwaardige of overdreven kenmerken
   - Bv.: “De stemmen die ik hoor en anderen niet horen zijn altijd aanwezig”

2. SRSI: Self-Report Symptom Inventory (Merckelbach et al., 2018)
   - 107 ja/nee items
   - Mix van geloofwaardige en ongeloofwaardige symptomen
   - Ook geschikt in letsel-schadezaken
   - Bv.: “Elke dag ontdek ik weer nieuwe dingen waar ik bang voor word”

Malingering

Specifieke tests

3. AKTG: Amsterdamse Korte Termijn Geheugen Test (Schmand et al., 1999)
   - Geheugenopdrachten: detectie van verdachte geheugenklachten
   - Woorden leren en vervolgens herkennen
   - Echte patiënten presteren doorgaans goed op deze test

Malingering

Slotbedenkingen en aanbevelingen

- Een klachtenoverdrijver is niet per definitie een simulant
  - Kan deel zijn van psychopathologie
  - Malingering ≠ weerstand of ontkenning
- Ga op zoek naar convergerende evidentie
- Vermoedens ≠ bekentenis

Postgraduaat Forensische Psychodiagnostiek en Counseling

Forensische Psychodiagnostiek en Counseling

Postgraduaat verbonden aan de bachelor Toegepaste Psychologie > Antwerpen

VERDIEP JE IN DE BOEIENDE WERELD VAN DE FORENSISCHE PSYCHOLOGIE

- Jij hebt een bachelordiploma in de **Toegepaste Psychologie**.
- Of een master in de **klinische psychologie** of de **criminologie**.
- **Stel je dan kandidaat** voor het Postgraduaat Forensische Psychodiagnostiek en Counseling.
- Je werkt aan **juridisch relevante counselingvaardigheden**.
- Je krijgt les van **nationale** en **internationale experts**.
- **Thema's** die aan bod komen zijn:
  - Het juridische kader en het forensische werkveld
  - Forensische psychodiagnostiek bij personen die feiten plegen
  - Risicotaxatie- en management
  - Counseling vaardigheden binnen de forensische hulpverlening
  - Wisselwerking tussen slachtoffer- en daderschap
- Lessen worden ingepland op **dinsdag en/of donderdagavond**.

Ontdek onze flexibele trajecten, banaba's en postgraduaten

Study more (and more)

Nieuwe applicaties vanaf maart 2026 - forensic.tp@thomasmore.be

THOMAS MORE | UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Bedankt!

Cédric Vanneste
cedric.vanneste@thomasmore.be

www.linkedin.com/in/cedric-vanneste